

Imię i nazwisko ucznia

Klasa

1. Które z poniższych zdań dotyczy pieśni J. Kochanowskiego pt. Chcemy sobie być radzi?

- A. Pieśń wyraża wiele wątpliwości dotyczących sensu życia.
- B. Poeta podejmuje w utworze problematykę polityczną.
- C. W tekście pieśni pojawiają się słowiańskie bóstwa mitologiczne, które podkreślają główną ideę utworu.
- D. Utwór należy do pieśni biesiadnych.

2. Pieśń Jana Kochanowskiego pt. Chcemy sobie być radzi stanowi przykład utworu, w którym dominującą ideą jest przedstawienie

- A. renesansowego ujęcia godności człowieka.
- B. koncepcji człowieka jako artysty.
- C. stylu życia zgodnego z naturą.
- D. postawy, jaką należy przyjąć, aby być szczęśliwym.

3. Nastroj w pieśni Chcemy sobie być radzi jest

- A. melancholijny.
- B. pogodny.
- C. przygnębiający.
- D. smutny.

4. W pieśni Chcemy sobie być radzi poeta zastosował układ rymów

- A. aa bb.
- B. aa bc.
- C. ab ab.
- D. ab ba.

5. Uzupełnij luki w zdaniach.

Fragment Pieśni IX J. Kochanowskiego: Wszystko się dziwnie plecie/ Na tym tu biednym świecie ma charakter ⁽¹⁾.
. W pieśni pt. Chcemy sobie być radzi poeta przedstawił Boga, który ⁽²⁾. Z
wysiłków, jakie podejmuje człowiek, żeby poznać przyszłość. Taka reakcja Boga na ludzkie działania stanowi istotę toposu
Deus ridens.

6. Rozstrzygnij, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio P (prawda) lub F (fałsz).

Zdania	P/F
A. We fragmencie: Kto tak mądry, że zgadnie, / Co nań jutro przypadnie? poeta zastosował inwersję.	
B. We fragmencie: Wszystko się dziwnie plecie/ Na tym tu biednym świecie znajduje się jeden epitet.	
C. Następujący cytat zawiera motyw marynistyczny: Tam ja bezpiecznym sercem i pełen otuchy/ W równej fuście popłynę przez morskie rozruchy.	
D. Fragment: Nie umiem ja, gdy w żagle/ Uderzą wiatry nagle może posłużyć za przykład przerzutni.	

7. Przyporządkuj do symboli literowych, którymi oznaczono początkowe wersy pieśni Chcemy sobie być radzi (A–C), odpowiednie cyfry wybrane spośród 1–4, którymi oznaczono zakończenia zwrotek.

[Źródło: J. Kochanowski, Poezje, PIW, Warszawa 1955, s. 52-53.]

Początkowe wersy	Końcowe wersy
A. Chcemy sobie być radzi?/ Rozkaż, panie, czeladzi (...).	1. Sam Bóg wie przyszłe rzeczy, a śmieje się z nieba,/ Kiedy się człowiek troszcze więcej niżli trzeba.
B. Wszystko się dziwnie plecie/ Na tym tu dziwnym świecie (...).	2. Tam ja bezpiecznym sercem i pełen otuchy/ W równej fuście popłynę przez morskie rozruchy.
C. Kto tak mądry, że zgadnie,/ Co nań jutro popadnie?	3. A kto by chciał rozumem wszystkiego dochodzić,/ I zginie, a nie będzie umiał w to ugodzić.
	4. Niechaj na stół dobrego wina przynaszają, / A przy tym złote gęśli albo lutnią grają.

A. B. C.

8. Czy człowiek może odpowiedzieć na wszystkie pytania dotyczące swojego losu?

A. Jakiej odpowiedzi na to pytanie udziela J. Kochanowski w pieśni pt. Chcemy sobie być radzi? Uzasadnij odpowiedź.

.....

.....

.....

9. Przekształć poniższy cytat z pieśni J. Kochanowskiego pt. Chcemy sobie być radzi w poradę mędrca na temat: „Jak żyć, by być szczęśliwym?”. Swoją wypowiedź zawrzyj w 3-4 zdaniach.

A nigdy nie zablądzi,
Kto tak umysł narządzi,
Jakoby umiał szczęście i nieszczęście znosić,
Temu mężnie wytrzymać, w owym się nie wznosić.
Chwałę szczęście stateczne:
Nie chce li też być wieczne (...).

[Źródło: J. Kochanowski, Poezje, PIW, Warszawa 1955, s. 52.]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....

10. Który z poniższych motywów nie został wykorzystany w pieśni pt. *Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony* J. Kochanowskiego?

- A. motyw lkara
- B. motyw powrotu do dzieciństwa
- C. motyw łabędzia
- D. motyw zbędnego pogrzebu

11. W poniższym cytacie pieśni J. Kochanowskiego pt. *Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony* oznaczono średniówkę. Jaką rolę odgrywa ona w tym fragmencie?

Niezwykłym i nie leda/piórem opatrzony
Polecę precz, poeta/ze dwojej złożony ...

- A. współtworzy rytm wiersza
- B. jest warunkiem koniecznym do powstania wersu
- C. rozbija porządek wersyfikacyjny utworu
- D. ma wpływ na rodzaj zastosowanych rymów

12. Która z poniższych cech nie jest wyróżnikiem gatunkowym utworu J. Kochanowskiego pt. *Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony*?

- A. rytm
- B. swoboda w przestrzeganiu rygorów strukturalnych
- C. stroficzność
- D. rym

13. Rozstrzygnij, które zdania dotyczące pieśni J. Kochanowskiego pt. *Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony* są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio P (prawda) lub F (fałsz).

[Źródło: E. Miodońska-Brookes, M. Kulawik, M. Tatara, *Zarys poetyki*, Warszawa 1980, s. 181.]

Zdania	P/F
A. Utwór stanowi przykład liryki pośredniej.	
B. Podmiot mówiący utworu zaznacza swoją odrębność, aby wykazać, że nie jest autorem.	
C. W tym utworze podmiot liryczny jest obecny osobowo.	
D. Podmiot liryczny w pieśni jest poetyckim odpowiednikiem autora.	

14. Przyporządkuj do symboli literowych, którymi oznaczono cytaty z pieśni pt. *Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony* (A–B), odpowiednie cyfry wybrane spośród 1–3, którymi oznaczono środki poetyckie, jakie w nich zastosowano.

[Źródło: J. Ziomek, Renesans, Warszawa 1976, s. 276.]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....